

Методика роботи та сценарій лабораторного перформансу “Проростити, щоб прорости”

Авторка та тренерка - Руслана Порицька

Методика роботи

Інклюзивна група під керівництвом тренера працює в тренінгу спрямованому на:

- створення довірливої атмосфери в колективі;
- формування відчуття спільної дії, що базується на спільному ритмі, творенню єдиної звукової картини, емоційному забарвленню, меті тощо

Із діяльності, що базується на акторських вправах, оцінки та відчуття оточуючого середовища, спілкування з учасниками формується тема перформансу, виокремлюється мета, шлях до неї, конфлікти.

Обговорення сценарної основи фіксується.

Наступним етапом є малювання учасниками лабораторної роботи сцен із перформансу на листах формату А3 фарбами та пастеллю. Розповіді учасників про свої картини фіксуються.

Моменти зафіксовані як події програються у форматі імпровізації групою, відбувається пошук виразальних засобів та способу існування на сценічному майданчику.

На основі зібраного матеріалу створюється сценарій та режисерська концепція.

Визначаються від імені кого діють учасники. У нашому випадку кожен діяв від імені персонажа.

Важливо зауважити, що перенесення такого сценарного матеріалу в чистому вигляді на іншу групу не матиме такої арт-терапевтичної та мистецької цінності, адже головний сенс такої роботи полягає в процесі пошуку та його результатах для групи, що пройшла увесь шлях творення.

Дійові особи:

Впертюх, Злюка, Нехочуха, Боягуз, Сонько, Хитрюка, Допитливий, Сміливий, Прагматик, Даруючий Любов.

(список можна змінювати та доповнювати, виходячи із ситуації)

Сцена 1

Неприємне зібрання для чаювання

Герої перформансу (люди не означені часом і простором) - сходяться після звичайного буденного дня до будинку. Кожен учасник перформансу працює в попередньо визначеному та обговореному і пропрацьованому в групі характері та у відповідній взаємодії.

Вони проявляють байдужість, негативні риси, розігрують сцени конфліктності.

Їх у цей момент об'єднує лише очікування чаювання, традиційного ритуалу закінчення дня.

Прагматична намагається підрахувати всіх, щоб зрозуміти скільки напоїв потрібно.

На противагу основній лінії діють двоє допитливих героїв, які замість сповнюватися негативними емоціями і просто очікувати чогось - перебувають у пошуку.

Їхнє дослідження старих речей (порожня лійка, глек) викликає обурення, але й інтерес у оточення.

Сцена 2

Знахідка зернини

Аж раптом вони знаходять за дверима комори, на полиці старого глека. Схвильовані цією подією.

Хтось попросив їх заспокоїтися (не проявляти емоцій), хтось спостерігав зацікавлено, хтось із викликом.

Вони бачать, що на дні щось є.

Смілива з викликом підходить до героїв і дістає з глека зіжмаканий папір й кидає його як непотрібну річ.

Коли Допитлива розгортає папірець, то виймає і звідти щось дрібне.

Допитлива: Насінина!

Вона перекручує малесеньку зернинку із яблука. роздивляюся її так. що усіх на мить наче заворожує цією дією. Ця знахідка привернула увагу всіх персонажів. Із стану Спостереження усіх вибиває своїм голосним позіханням Сонька.

Прагматична: 14 компотів... і одну каву!
(нетерпляче озвучує замовлення)

Допитливі розгортають папірець і читають: "Проростити, щоб прорости".

"Проростити" вони розцінюють як заклик до дії, кидають з цими словами зернину до глека.

Сцена 3

Прагнення пророщування та протест проти цього

У учасників проявляється ритмічна ритуальність дій пов'язаних із прагненням поцему Пророщування - постукують по глекові, задають ритм стукотом, кроком тощо

Прагматична та Іронічні працюють на супротив. Вони стають на стільці. аби домінувати й ритмічно та механічно з відповідним емоційним забарвленням заперечення видають текст на кшталт цього:

Проростити яблуню із зернятка практично неможливо. Даний спосіб вирощування яблуні є дуже тривалим, а результат може не виправдати очікувань садівника. Це пов'язано з тим, що немає 100% гарантії в тому, що така яблуня буде плодоносити або її плоди будуть придатні в їжу, а також те, що паросток доведеться окультурити за допомогою щеплення....

Однак частина учасників захоплені процесом розпочали дії для Пророщування - принесли чорної землі (яка заздалегідь забарвлена, щоб лишати чорний колір на того, хто її торкається).

Допитлива: Земля!

Цей момент зупиняє навіть скепсис усе навколо на мить, наче завмирає.

Втім Іронічна та прагматична тут же знову беруться за своє.

Вода! - виривається з натовпу нова ідея.

Поки в напрямку насінини та глека передають лійку, Підступний підкрається і викрадає грудку землі із зернинкою, ховає. Та чорна земля, щоб пробивається крізь білу тканиною, зрадливо себе видає.

Виявляється що Води в лійці немає. Ображений футболить лійку.

СЦЕНА 4. Вогонь

Раптом починає насуватися Вогонь (пожежа через засуху).

Це каскад кольорових ниток, попереднього вимочених у фарбі оранжевого та червоного кольору, що дає можливість чітку асоціювати з кольором зміну події, яка безпосередньо впливає - фарба, потрапляючи на одяг лишає кольорові плями.

Завдання “перебувати у активному стані, коли тебе охопило Вогнем так, наче ти сам ним став”, опрацьоване в тренінгових імпрровізаційних вправах, нагадує елементи із динамічної медитації, які знімають тілесну напругу.

Дія супроводжується відповідними звуками.

Раптом хтось із персонажів знаходить воду.

СЦЕНА 5 . Вода

Вода!

Вода синього кольору, при контакті вона теж справляє конкретний вплив.

Вода “перемагає” вогонь. Торкаючись води усі приходять у стан спокою. Звучання та рух плинні, розслаблення. Вогонь “відступає”.

СЦЕНА 6. Повернення зернини

Персонажі з негативними рисами в процесі зазнають змін. Ці моменти знаходять при обговорення будування сценарної лінії з групою. Так тут Упертюх веде Підступного вернути вкрадену зернинку, той порірно виймає її кинені. Зернина знову вертається в землю до глека. Її поливають.

Хтось із персонажів спостерігає за проростанням дерева (яблуні). Торкається в глеківі зеленого кольору і через відчуття цього кольору на своїй долоні, піднімаючи її догори промовляє: Я - Яблунька!

ТРЕК: ясно, просвітлена музика

СЦЕНА 7: ПЛОДИ

Взаємодія з зеленим кольором, породжує величний стан Спокою, руху чачарованих нардженням Дива.

У перформативному полі зявляються яблука, які методом контактної імпрровізації учасники передають вз рук у руки, рухаюсь при цьому у повільному, плинному танці.

Підсумок: дія, спрямована на досягнення мети, зміна станів, необхідність діяти на подолання перешкод, тримати спільних ритм та стан, відповідно до обставин - розкривають учасників тренінгу, знімають м'язову напругу, навчають логіці дії та імпрровізації.

За описаним прикладом можна вигадувати, фіксувати, впорядковувати, випрацьовувати у тренінгу та програвати різні історії, які матимуть арт-терапевтичну дію.